

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Перший проректор
_____ Н.М. Іщенко
„3” _____ 2018 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З ДИСЦИПЛІНИ «НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

статус дисципліни нормативна

за спеціальністю: 073 Менеджмент

АВТОР ПРОГРАМИ:

доц. Палехова В.А.

кафедра Економічної теорії та
міжнародної економіки

„27” червня 2018 р.

Миколаїв 2018

Лист погодження робочої програми

Робочу програму схвалено:

на засіданні кафедри економічної теорії та міжнародної економіки
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Т. М. Фертікова

на засіданні випускової кафедри фінансів і кредиту
Протокол № 3 від „25” 10 2017 р.

В. о. завідувача кафедри _____ К. П. Черненко

на засіданні випускової кафедри економіки підприємства
Протокол № 3 від „11” 10 2017 р.

Завідувач кафедри _____ О. Б. Кузьменко

на засіданні випускової кафедри обліку і аудиту
Протокол № 4 від „7” 11 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Ю. В. Великий

на засіданні випускової кафедри менеджменту
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

В. о. завідувача кафедри _____ О. Ю. Стоян

на засіданні методичної ради факультету економічних наук
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Голова _____ Ю. Ю. Верланов

Робочу програму погоджено за формами навчання:

Денна форма навчання:

В. о. декана факультету економічних наук _____ О. Б. Філімонова

„____” _____ 2017 р.

Заочна форма навчання:

Директор ННІПО

_____ Г. Л. Норд

„____” _____ 2017 р.

Начальник навчально-методичного відділу

_____ І. Ю. Потай

„____” _____ 2017 р.

1. Концепція викладання дисципліни

Мета та завдання курсу були сформовані під впливом двох обставин:

- невеликий обсяг лекційних годин;
- викладання паралельно з курсом макроекономіки.

Таким чином, у цих умовах курс національної економіки набуває значення наочної ілюстрації до макроекономічних проблем сучасності. За роки незалежності України відбулися глибокі та значні зміни в економіці. Україна пережила безпрецедентний трансформаційний спад в 1990-х роках, має власний досвід економічного зростання в 2000-ні роки, що був перерваний світовою економічною кризою 2008-2009 рр.

Між тим, в навчальній літературі абсолютно переважають приклади, що засновані на реальних економічних ситуаціях в інших (передусім, розвинутих) країнах. Безперечно, вивчення їхнього досвіду є надзвичайно корисним і воно має відбитися в даному курсі. Але важко переоцінити необхідність вивчення власного досвіду, докладного аналізу динаміки показників, що характеризують економіку України (у порівнянні з відповідними показниками інших країн).

Знайомство та опрацювання всієї емпіричної інформації про сучасне економічне життя повинно допомогти студентам осмислювати економічні реалії, критично оцінювати як можливості вітчизняної економіки, так і вжиті державою заходи, їхню узгодженість з постулатами економічної теорії та співвідношення з економічною політикою інших країн.

Мета: вивчення закономірностей та особливостей функціонування національної економіки порівняно з економіками інших країн; формування уяви щодо стратегій розвитку країни з урахуванням особливостей українського національного ринку, економічного устрою, потенціалу, конкурентоспроможності, легітимності держави та ринку, темпів і пропорцій відтворення, інституціональних основ.

Завдання: розкрити загальне та особливе в національній економічній системі, інституціональні чинники та їх вплив на специфіку економічного розвитку, функціональну роль держави в управлінні економікою та її інтеграцію у світове господарство.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- теорії та моделі економічного розвитку;
- історичний розвиток основних економічних процесів та явищ;
- структуру національної економіки;
- інструментарій економічного регулювання з боку держави;
- зовнішні зв'язки національної економіки;
- місце України в основних міжнародних рейтингах (індекс розвитку людського потенціалу, індекс економічної свободи, індекс сприйняття корупції тощо).

Вміти:

- знаходити та використовувати інформацію, яка необхідна, щоб орієнтуватися в основних поточних економічних проблемах;
- аналізувати основні фактори, що впливають на стан економіки;
- характеризувати зміну основних показників національної економіки – динаміки ВВП, природного приросту населення, рівня зайнятості, безробіття, темпу інфляції, експортної та імпоротної квоти тощо;
- виявляти конкурентні переваги та слабкості, що притаманні національній економіці;
- виділяти пріоритетні напрямки економічної політики країни;
- розрізняти сценарії економічного і соціального розвитку країни.

2. Витяг з навчального плану спеціальності

2.1. Денна форма

Форма навчання	Курс	Семестр	Всього годин	В тому числі				Форма підсумкового контролю	
				аудиторних		самостійна робота студента		іспит	залік
				лекцій	практичних	семестрова робота по дисципліні	курсорова робота (проект)*		
Денна (211-217, 235 гр.)	2	весінній	90	18	18	54			+

2.2. Заочна форма

Форма навчання	Курс	Період	Всього годин	В тому числі				Форма підсумкового контролю	
				аудиторних		самостійна робота студента		іспит	залік
				лекцій	практичних	триместрова робота по дисципліні	курсорова робота (проект)*		
Заочна (215з, 217з, 218з гр.)	2	5	44	4	-	40			
		6	46	2	4	40		+	
Разом			90	6	4	80			

3. Зміст навчальної дисципліни – тематичні плани дисципліни

Тема 1. Національна економіка: загальне і особливе

Значення курсу «національна економіка» та його місце в системі економічних наук. Теоретичні основи курсу «національна економіка» (німецька історична школа, Ф. Ліст – засновник теорії національної економіки; «нова» історична школа; німецький неолібералізм – ордолібералізм, основи соціально-ринкової економіки; дослідження національної економіки в межах інших теоретичних течій). Логіка курсу «національна економіка».

Тема 2. Національна економіка: основні макроекономічні показники

Макроекономічна статистика: значення та проблема достовірності. Огляд основних макроекономічних показників окремих країн світу. ВВП як головний критерій економічних успіхів. Аналіз динаміки та структури ВВП. Тіньова економіка – економіка, що не спостерігається. Недоліки ВВП та пошуки альтернативних підходів до виміру обсягів національної економіки та суспільного добробуту.

Тема 3. Циклічність розвитку економіки

Загальна характеристика економічних коливань. Уроки історії: стислий огляд економічних криз нового часу (велика депресія, світова криза 1973–1975 рр., криза 1980–1982 рр., латиноамериканська боргова криза 1982–1983 рр., японська криза 1990-х рр., азійська фінансова криза 1997–1998 рр., спад 2001 р. у США). Характерні риси світової економічної кризи 2008–2009 рр. Економічна криза в Україні.

Тема 4. Безробіття та політика зайнятості

Безробіття як макроекономічна проблема. Реакція ринку праці на останню кризу, сучасні тенденції. Національні особливості ринку праці. Політика зайнятості. Безробіття в Україні.

Тема 5. Інфляція та антиінфляційна політика

Інфляція як економічне явище: ретроспективний аналіз. Інфляція: особливості виміру. Причини інфляції та антиінфляційна політика держави. Інфляція в Україні. Взаємозв'язок економічного зростання та інфляції. Індекс злиденності.

Тема 6. Держбюджет та фіскальна політика

Загальна характеристика державного бюджету. Доходи бюджету. Видатки бюджету. Фіскальна політика. Дефіцит бюджету, державний борг.

Тема 7. Центральний банк та монетарна політика

Грошова система. Грошові агрегати. Грошовий ринок. Депозити і кредити. Банківська система. Центральний банк. Монетарна політика.

Тема 8. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Значення та основні характеристики зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоторговельна політика та зовнішньоторговельна стратегія держави. Платіжний баланс. Іноземні інвестиції. Валютний курс, валютна політика.

Тема 9. Політика стабілізації національної економіки

Аналіз взаємодії макроекономічних індикаторів. Макроекономічна політика: ретроспективний аналіз. Політика з виходу з кризи. Кількісне пом'якшення. Стабілізація української економіки.

Тема 10. Політика економічного зростання в національній економіці

Нестабільність економічного зростання. Ретроспективний аналіз зростання світової економіки. Джерела економічного зростання (зростання населення, інвестиції, технічний прогрес, природня ресурси). Ресурсне прокляття. Роль держави. Прогнозування економічного розвитку. Інституціональна організація економіки.

**Розподіл навчальних годин за темами
Денна форма**

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять			Форми контролю
			Аудиторні		СРС	
			лекції	практ		
Введення в курс національної економіки						
1	Тема 1. Національна економіка: загальне і особливе	6	2	-	4	контрольна робота, залік
2	Тема 2. Національна економіка: основні макроекономічні показники	8	2	2	4	контрольна робота, залік
Основні макроекономічні проблеми національної економіки						
3	Тема 3. Циклічність розвитку національної економіки	8	2	2	4	контрольна робота, залік
4	Тема 4. Безробіття та політика зайнятості	7	1	2	4	контрольна робота, залік
5	Тема 5. Інфляція та антиінфляційна політика	7	1	2	4	контрольна робота, залік
Механізми державного регулювання національної економіки						
6	Тема 6. Держбюджет та фіскальна політика	8	2	2	4	контрольна робота, залік
7	Тема 7. Центральний банк та монетарна політика	9	2	2	5	контрольна робота, залік
8	Тема 8. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності	9	2	2	5	контрольна робота, залік
Стабілізація та розвиток національної економіки						
9	Тема 9. Політика стабілізації національної економіки	9	2	2	5	контрольна робота, залік
10	Тема 10. Політика економічного зростання в національній економіці	9	2	2	5	контрольна робота, залік
	Написання аналітичної роботи	10	-	-	10	захист
	Залік	2				
	Усього годин	90	18	18	54	

Заочна форма (215з, 217з, 218з гр.)

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять			Форми контролю
			Аудиторні		СРС	
			лекції	практ		
1	Введення в курс національної економіки	18	1	1	16	контрольна робота, залік
2	Основні макроекономічні проблеми національної економіки	20	1	1	18	контрольна робота, залік
3	Механізми державного регулювання національної економіки	21	2	1	18	контрольна робота, залік
4	Стабілізація та розвиток національної економіки	21	2	1	18	контрольна робота, залік
	Написання аналітичної роботи	10	-	-	10	захист
	Залік	2				
	Усього годин	90	6	4	80	

4. Аудиторна робота

4.1. Лекційні заняття

4.1.1. Денна форма

Тема 1. Національна економіка: загальне і особливе (2 ауд. год.)

1. Значення курсу «національна економіка» та його місце в системі економічних наук.
2. Теоретичні основи курсу «національна економіка»:
 - німецька історична школа, Ф. Ліст – засновник теорії національної економіки;
 - «нова» історична школа;
 - німецький неолібералізм – ордолібералізм, основи соціально-ринкової економіки;
 - дослідження національної економіки в межах інших теоретичних течій.
3. Логіка курсу «національна економіка».

Тема 2. Національна економіка: основні макроекономічні показники (2 ауд. год.)

1. Макроекономічна статистика: значення та проблема достовірності.
2. Огляд основних макроекономічних показників окремих країн світу.
3. ВВП як головний критерій економічних успіхів.
4. Аналіз динаміки та структури ВВП.
5. Тіньова економіка – економіка, що не спостерігається.
6. Недоліки ВВП та пошуки альтернативних підходів до виміру обсягів національної економіки та суспільного добробуту.

Тема 3. Циклічність розвитку економіки (2 ауд. год.)

1. Загальна характеристика економічних коливань.
2. Уроки історії: стислий огляд економічних криз нового часу:
 - велика депресія,
 - світова криза 1973–1975 рр.,
 - криза 1980–1982 рр.,
 - латиноамериканська боргова криза 1982–1983 рр.,
 - японська криза 1990-х рр.,
 - азійська фінансова криза 1997–1998 рр.,

- спад 2001 р. у США).
3. Характерні риси світової економічної кризи 2008–2009 рр.
 4. Економічна криза в Україні.

Тема 4. Безробіття та політика зайнятості (1 ауд. год.)

1. Безробіття як макроекономічна проблема.
2. Реакція ринку праці на останню кризу, сучасні тенденції.
3. Національні особливості ринку праці.
4. Політика зайнятості.
5. Безробіття в Україні.

Тема 5. Інфляція та антиінфляційна політика (1 ауд. год.)

1. Інфляція як економічне явище: ретроспективний аналіз.
2. Інфляція: особливості виміру.
3. Причини інфляції та антиінфляційна політика держави.
4. Інфляція в Україні.
5. Взаємозв'язок економічного зростання та інфляції. Індекс злиденності.

Тема 6. Держбюджет та фіскальна політика (2 ауд. год.)

1. Загальна характеристика державного бюджету.
2. Доходи бюджету.
3. Видатки бюджету.
4. Фіскальна політика.
5. Дефіцит бюджету, державний борг.

Тема 7. Центральний банк та монетарна політика (2 ауд. год.)

1. Грошова система.
2. Грошовий ринок.
3. Банківська система. Центральний банк.
4. Монетарна політика.

Тема 8. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності (2 ауд. год.)

1. Значення та основні характеристики зовнішньоекономічної діяльності.
2. Зовнішньоторговельна політика та зовнішньоторговельна стратегія держави.
3. Платіжний баланс.
4. Іноземні інвестиції.
5. Валютний курс, валютна політика.

Тема 9. Політика стабілізації національної економіки (2 ауд. год.)

1. Аналіз взаємодії макроекономічних індикаторів.
2. Макроекономічна політика: ретроспективний аналіз.
3. Політика з виходу з кризи.
4. Кількісне пом'якшення.
5. Стабілізація української економіки.

Тема 10. Політика економічного зростання в національній економіці (2 ауд. год.)

1. Нестабільність економічного зростання.
2. Ретроспективний аналіз зростання світової економіки.
3. Джерела економічного зростання:
 - зростання населення,
 - інвестиції,
 - технічний прогрес,

- природня ресурси
- 4. Ресурсне прокляття.
- 5. Роль держави. Інституціональна організація економіки.

4.1.2. Заочна форма
215з, 217з, 218з гр. (6 ауд. год.)

Тема 1. Введення в курс національної економіки (1 ауд. год.)

1. Теоретичні основи та логіка курсу «національна економіка»:
2. Огляд основних макроекономічних показників окремих країн світу.
3. ВВП як головний критерій економічних успіхів. Аналіз динаміки та структури ВВП.

Тема 2. Основні макроекономічні проблеми національної економіки (1 ауд. год.)

1. Циклічність розвитку економіки
2. Безробіття та політика зайнятості
3. Інфляція та антиінфляційна політика

Тема 3. Механізми державного регулювання національної економіки (2 ауд. год.)

1. Держбюджет та фіскальна політика
2. Центральний банк та монетарна політика
3. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 4. Стабілізація та розвиток національної економіки (2 ауд. год.)

1. Політика стабілізації національної економіки
2. Аналіз взаємодії макроекономічних індикаторів.
3. Політика економічного зростання в національній економіці

4.2. Практичні заняття

4.2.1. Денна форма

Тема 2. Національна економіка: основні макроекономічні показники (2 ауд. год.)

1. Огляд основних макроекономічних показників окремих країн світу (ЄС, США, Японія, країни БРІКС).
2. Аналіз динаміки та структури ВВП.
3. Недоліки ВВП та пошуки альтернативних підходів до виміру обсягів національної економіки та суспільного добробуту.

Тема 3. Циклічність розвитку економіки (2 ауд. год.)

1. Характерні риси економічних криз:
 - велика депресія,
 - світова криза 1973–1975 рр.,
 - криза 1980–1982 рр.,
 - латиноамериканська боргова криза 1982–1983 рр.,
 - японська криза 1990-х рр.,
 - азійська фінансова криза 1997–1998 рр.,
 - спад 2001 р. у США);
 - світова економічна криза 2008–2009 рр.
2. Економічна криза в Україні.

Тема 4. Безробіття та політика зайнятості (2 ауд. год.)

1. Безробіття як макроекономічна проблема.
2. Реакція ринку праці на останню кризу.
3. Національні особливості ринку праці (країни ЄС, США, Японія).
4. Політика зайнятості.
5. Безробіття в Україні.

Тема 5. Інфляція та антиінфляційна політика (2 ауд. год.)

1. Інфляція як економічне явище: ретроспективний аналіз.
2. Інфляція: особливості виміру.
3. Причини інфляції та антиінфляційна політика держави.
4. Інфляція в Україні.
5. Взаємозв'язок економічного зростання та інфляції. Індекс злиденності.

Тема 6. Держбюджет та фіскальна політика (2 ауд. год.)

1. Загальна характеристика державного бюджету.
2. Доходи бюджету.
3. Видатки бюджету.
4. Фіскальна політика.
5. Дефіцит бюджету, державний борг.

Тема 7. Центральний банк та монетарна політика (2 ауд. год.)

1. Грошова система. Грошові агрегати.
2. Грошовий ринок. Депозити і кредити.
3. Банківська система. Центральний банк.
4. Монетарна політика.

Тема 8. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності (2 ауд. год.)

1. Значення та основні характеристики зовнішньоекономічної діяльності.
2. Зовнішньоторговельна політика та зовнішньоторговельна стратегія держави.

3. Платіжний баланс. Іноземні інвестиції.
4. Зовнішній брґ.
5. Валютний курс, валютна політика.

Тема 9. Політика стабілізації національної економіки (2 ауд. год.)

1. Взаємодія фіскальної, монетарної та зовнішньоекономічної політики..
2. Політика з виходу з кризи. Кількісне пом'якшення.
3. Проблеми стабілізації української економіки.

Тема 10. Політика економічного зростання в національній економіці (2 ауд. год.)

1. Ретроспективний аналіз зростання світової економіки.
2. Джерела економічного зростання:
 - зростання населення,
 - інвестиції,
 - технічний прогрес,
 - природня ресурси
3. Роль держави. Інституціональна організація економіки.

4.2.2. Заочна форма

215з, 217з, 218з гр. (4 ауд. год.)

Тема 1. Введення в курс національної економіки (1 ауд. год.)

1. Теоретичні основи та логіка курсу «національна економіка»:
2. Огляд основних макроекономічних показників окремих країн світу.
3. ВВП як головний критерій економічних успіхів. Аналіз динаміки та структури ВВП.

Тема 2. Основні макроекономічні проблеми національної економіки (1 ауд. год.)

1. Циклічність розвитку економіки
2. Безробіття та політика зайнятості
3. Інфляція та антиінфляційна політика

Тема 3. Механізми державного регулювання національної економіки (1 ауд. год.)

1. Держбюджет та фіскальна політика
2. Центральний банк та монетарна політика
3. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 4. Стабілізація та розвиток національної економіки (1 ауд. год.)

1. Політика стабілізації національної економіки
2. Аналіз взаємодії макроекономічних індикаторів.
3. Політика економічного зростання в національній економіці

5. Самостійна робота
5.1. Денна форма навчання

КАРТКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни _____ національна економіка _____
назва дисципліни

кількість годин СРС згідно з навчальним планом _____ 54 години _____

Види самостійної роботи	Трудо- місткість (годин)*	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
І. О б о в ' я з к о в і				
<i>Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях</i>				
Підготовка відповідей на питання	1	Протягом триместру	опитування	2 x 2
<i>За виконання контрольних завдань</i>				
Контрольні роботи	6	6-й тиждень 13-й тиждень	Аудиторна письмова робота	10 10
<i>За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань</i>				
Написання домашніх аналітичних робіт	2	Протягом триместру	Письмова робота	10
Аналітична робота	10			30
Разом балів за обов'язкові види СРС				64
ІІ. В и б і р к о в і				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Коментар газетних статей	1	Протягом триместру	Письмова робота	6
Разом балів за вибіркові види СРС				6
Всього балів за СРС				70
Залік				30
РАЗОМ				100

Заочна форма навчання

КАРТКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни _____ національна економіка _____
назва дисципліни

кількість годин СРС згідно з навчальним планом 80 (V період – 40, VI період – 40)

Види самостійної роботи	Трудо- місткість (годин)*	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Заочна форма навчання (215з, 217з, 218з гр.)				
VI період				
I. О б о в ' я з к о в і				
<i>Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях</i>				
Підготовка відповідей на питання	10		опитування	2x 10
<i>За виконання контрольних завдань</i>				
Виконання індивідуального підсумкового завдання	30			50
<i>За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань</i>				
Разом балів за обов'язкові види СРС				70
II. В и б і р к о в і				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Разом балів за вибіркові види СРС				
Всього балів за СРС				70
Залік				30
РАЗОМ				100

Контрольні роботи виконуються студентами в аудиторії під час практичних занять. Роботи мають відбивати отримані студентом знання під час лекцій та групових занять, а також результати самостійного опрацювання літератури.

Приклади Контрольна робота №1

Варіант 1

1. Порівняйте структуру ВВП за видатками України та Німеччини.
2. Як змінився чистий експорт в Україні у 2009 р. у порівнянні з попереднім роком?
3. Як саме і на скільки відсотків змінився реальний ВВП України в період з 1991 по 1996 р.?
4. Визначте реальний ВВП України та дефлятор ВВП з 2006 р. по 2010 р. включно, якщо за базисний рік взяти 2008 р.
5. В якому році економіка України зазнала найбільших темпів падіння та чим це було обумовлено?
6. В яких роках (протягом 2000-них) валовий світовий продукт зростав найшвидше?
7. Коли стався найкоротший за тривалістю спад в економіці США, чим він був спричинений?

Варіант 2

1. Порівняйте темпи зміни реального ВВП України та ВВП на душу населення. Прокоментуйте відмінності.
2. Питома вага якої складової ВВП за категоріями використання найбільше змінилася в Україні в 2009 р.?
3. Як саме і на скільки відсотків змінився реальний ВВП України в період з 2008 по 2013 р.?
4. Визначте реальний ВВП України на душу населення (в грн.) з 2002 р. по 2006 р. включно, якщо за базисний рік взяти 2004 р.
5. З якого року почалося зростання ВВП України та чим це було спричинено?
6. Які регіони світу (країни) не зазнали спаду у 2009 р.?
7. Наведіть дати і тривалість економічного підйому, який передував останній кризі економіки США.

Варіант 3

1. Яка складова становила більшу частину ВВП за категоріями використання в Україні у 2004 р.? Прокоментуйте.
2. Порівняйте структуру ВВП України за категоріями кінцевого використання із структурою ВВП США.
3. Як саме і на скільки відсотків змінився реальний ВВП України в період з 2005 по 2010 р.?
4. Визначте реальний ВВП України та дефлятор ВВП з 1996 р. по 2000 р. включно, якщо за базисний рік взяти 1998 р.
5. Наведіть основні причини спаду української економіки у 2014–2015 рр.
6. Охарактеризуйте спад економіки США внаслідок нафтової кризи 1970-х рр.
7. Які особливості останньої кризи щодо промислового сектору економіки?

Контрольна робота №2

Варіант 1.

1. Чи є рівень безробіття протициклічним показником в Японії?
2. Який вид безробіття, як правило, переважає в країнах, що розвиваються?
3. Розрахуйте продуктивність праці в Україні та її динаміку з 2000 р. по 2004 р. включно, якщо за базисний рік взяти 2002 р.

4. Як зріс рівень споживчих цін в Україні за період з 2004 по 2009 р.?
5. В якому році темп інфляції в Україні був найвищим? Наведіть причини та наслідки.
6. Чи можна, виходячи з даних про індекс споживчих цін США протягом 1800-2012 рр., зробити висновок про циклічність американської економіки?
7. Чому в рейтингу індексу злиденності (*misery index*) країни, в яких найбільший внесок у показник робить темп інфляції, розташовані в *top-7*?

Варіант 2.

1. Які з європейських країн мали у 2014 р. двозначний рівень безробіття? Прокоментуйте.
2. Чому рівень безробіття в Україні, розрахований за методологією МОП, так відрізняється від рівня зареєстрованого безробіття?
3. Розрахуйте продуктивність праці в Україні та її динаміку з 2008 р. по 2012 р. включно, якщо за базисний рік взяти 2010 р.
4. Як зріс рівень споживчих цін в Україні за період з 1998 по 2003 р.?
5. Наведіть основні причини високих темпів інфляції в Україні в 2014-2015 рр.
6. Чому в країнах з розвинутою економікою темпи інфляції нижче, ніж в країнах, що розвиваються?
7. За часів якого президента індекс злиденності (*misery index*) США був найбільшим? Прокоментуйте.

Варіант 3.

1. Яка залежність існує між рівнем безробіття та ступенем освіти в США?
2. Які заходи може використати уряд для зменшення циклічного безробіття?
3. Розрахуйте продуктивність праці в Україні та її динаміку з 2002 р. по 2006 р. включно, якщо за базисний рік взяти 2004 р.
4. Як зріс рівень споживчих цін в Україні за період з 1996 по 2001 р.?
5. Який період і чому називають "*lowflation*"?
6. Як позначилася на рівні інфляції в Україні грошова реформа?
7. Яка складова робить найбільший внесок в індекс злиденності (*misery index*) серед країн, що посідають місця з 20 по 47?

Контрольна робота №3

Варіант 1

1. Про що свідчить рівень монетизації економіки? Яким він має бути?
2. Визначте реальну ставку відсотку (*long-term interest rate*) в Японії у 2010 р.
3. Яку частку склали доларові депозити у загальному обсязі депозитів домашніх господарств на кінець 2015 р.?
4. Прокоментуйте динаміку обсягів кредитування банками домашніх господарств в Україні у 2000-х рр.
5. Прокоментуйте щорічні темпи зростання торгівлі у світі, розвинутих країнах та країнах, що розвиваються (1981–2015 рр.).
6. Чому дорівнювало сальдо рахунку поточних операцій США у IV кварталі 2015 р.?
7. Прокоментуйте динаміку сальдо рахунку поточних операцій (% від ВВП) Італії у 2000-х рр.
8. Наведіть необхідний та фактичний обсяг валютних резервів НБУ у 2010 р. Прокоментуйте.
9. Охарактеризуйте монетарну та валютну політику в Україні протягом 2006-2008 рр.

Варіант 2

1. Від чого залежить кількість комерційних банків у країні?

2. Визначте реальну ставку відсотку (short-term interest rate) у Великій Британії в 2013 р.
3. Яку частку склали доларові кредити у загальному обсязі кредитів нефінансових корпорацій на кінець 2015 р.?
4. Прокоментуйте динаміку співвідношення кредитів і депозитів в Україні (2005–2014 рр.)
5. Прокоментуйте місце Німеччини у переліку найбільших експортерів-імпортерів світу у виробництві товарів та наданні послуг.
6. Чому дорівнювало сальдо балансу товарів та послуг США у IV кварталі 2014 р.?
7. Прокоментуйте динаміку сальдо рахунку поточних операцій (% від ВВП) Швейцарії у 2000-х рр.
8. Наведіть необхідний та фактичний обсяг валютних резервів НБУ у 2013 р. Прокоментуйте.
9. Охарактеризуйте монетарну та валютну політику в Україні протягом 2014-2015 рр.

Варіант 3

1. Чому Центральний банк має бути незалежним?
2. Визначте реальну ставку відсотку (long-term interest rate) в Німеччині в 2012 р.
3. Яку частку склали гривневі депозити у загальному обсязі депозитів нефінансових корпорацій на кінець 2015 р.?
4. Прокоментуйте динаміку кількості банків, які мають ліцензію НБУ на здійснення банківських операцій, в Україні у 2000-х рр.
5. Прокоментуйте щорічні темпи зростання торгівлі в США, Японії та Китаї (1981–2015 рр.)
6. Чому дорівнювало сальдо фінансового рахунку у I кварталі 2015 р.?
7. Прокоментуйте динаміку сальдо рахунку поточних операцій (% від ВВП) Великої Британії у 2000-х рр.
8. Наведіть необхідний та фактичний обсяг валютних резервів НБУ у 2012 р. Прокоментуйте.
9. Охарактеризуйте монетарну та валютну політику в Україні протягом 1997-1999 рр.

Домашні аналітичні роботи виконуються в позааудиторний час і демонструють здатність студентів засвоювати теоретичний матеріал, аналізувати статистичну інформацію, застосовувати теоретичні постулати до аналізу конкретних ситуацій.

Приклади

1. Розрахуйте співвідношення ВНД та ВВП для наведених країн (табл. 1). Про що свідчать отримані дані? Чому в одних країнах співвідношення більше 100%, в інших – менше 100%?

Таблиця 1

Per capita GDP and Per capita GNI (2016, US\$)

Country or area	Per capita GDP	Per capita GNI	Ratio of GNI to GDP, %
Australia	54,069	52,730	
Austria	44,857	44,834	
Brazil	8,649	8,467	
France	36,826	37,412	
Germany	42,456	43,174	
Ireland	64,497	53,304	
Israel	38,788	38,321	
Japan	38,640	39,881	

Kuwait	27,229	29,425	
Luxembourg	101,835	74,490	
Mongolia	3,686	3,437	
Netherlands	45,753	45,206	
Norway	70,617	74,380	
Pakistan	1,462	1,555	
Poland	12,332	11,870	
Portugal	19,750	19,322	
Saudi Arabia	19,817	20,309	
Tajikistan	796	992	
Turkmenistan	6,389	6,080	
Ukraine	2,099	2,078	
United Arab Emirates	37,622	37,848	

Джерело: ООН (<http://unstats.un.org/unsd/snaama/selbasicFast.asp>)

2. Прокоментуйте структуру ВВП (табл. 2). Чи можна визначити, в яких країнах ймовірні вищі темпи економічного зростання? В яких країнах вагоміша роль держави? В яких країнах зовнішня торгівля грає значну роль?

Таблиця 2

GDP by Expenditure, Percentage Distribution (Shares), 2016

Country or area	Household consumption expenditure	Gross capital formation	General government final consumption expenditure	Exports of goods and services	Imports of goods and services
Australia	56	24	19	21	20
Brazil	64	15	20	12	12
China, People's Republic of	39	44	14	20	17
Denmark	47	21	25	54	47
Equatorial Guinea	52	11	27	52	42
France	55	23	24	29	31
Germany	53	19	20	46	38
Greece	70	11	20	30	31
India	59	30	12	19	21
Ireland	33	33	12	122	100
Kuwait	43	26	28	50	47
Luxembourg	30	18	17	221	186
Mongolia	53	30	14	51	47
Nigeria	83	13	7	9	12
Norway	46	29	24	34	33
Saudi Arabia	43	31	25	31	30
Somalia	73	20	9	0	2
Sweden	44	25	26	44	39
Switzerland	54	23	12	66	55
Turkey	60	28	15	22	25
United Kingdom	66	17	19	28	30

Zimbabwe	66	16	28	25	37
----------	----	----	----	----	----

Джерело: ООН (<http://unstats.un.org/unsd/snaama/selbasicFast.asp>)

- Загальновідомо, що для визначення рівня суспільного добробуту в світі прийнято використовувати реальний ВВП на душу населення. Згідно з даними Світового банку, цей показник в Україні в 2016 р. склав 2185,7 дол США. Це помітно менше рівня країн-лідерів. У Люксембургу він перевищує 100 тис дол – 102831,3 дол США (табл. 1.3). Чи означає це, що ми живемо гірше у 47 разів? Слід погодитися, що ВВП – досить корисний показник, але загальноновизнано, що він не зовсім точно віддзеркалює суспільний добробут. Багато заходів можуть збільшити багатство нації, але вони не враховуються у ВВП. Доведіть, що пересічний українець не такий бідний, як свідчить статистика.
- За даними Світового банку визначте та прокоментуйте, як змінювалася частка ВВП США, Китаю, Японії, ЄС, країн єврозони у світовому ВВП.
- Американські економісти Е. Бернард і М. Буссе проаналізували чинники, що визначають успіхи спортсменів на Олімпійських іграх, і прийшли до висновку, що найбільш значущим з них є обсяг ВВП (а не чисельність населення, не ВВП на душу населення). Ознайомтеся та критично проаналізуйте їхню працю (*Andrew B. Bernard and Meghan R. Busse. Who Wins the Olympic Games: Economic Resources and Medal Totals*). Спробуйте довести або заперечити їхні висновки. Додайте приклади з останніх олімпіад.

6. Питання для самоконтролю

- Які проблеми виникають при спробах виміряти:
 - ВВП країн з командною економікою;
 - реальний ВВП 2016 р. в цінах 1990 р.?
- Порівняйте дані табл. А.1-А.3 та А.4-А.8. Які висновки ви можете зробити?
- Яким чином характеризують американську економіку дані табл. А.9-А.11?
- Прокоментуйте дані табл. А.12. Які макроекономічні показники в ній наведені?
- З якого року почалося економічне зростання в Україні?
- Порівняйте темпи зміни реального ВВП України та ВВП на душу населення. Прокоментуйте відмінності.
- Порівняйте структуру ВВП України (табл. А.14) з структурою ВВП США (табл. А.10), Німеччини (рис. А.1) та Китаю (А.2).
- Яку частку у ВВП України складають інвестиції? Прокоментуйте їхню питому вагу та динаміку. В яких роках їхня частка була найбільшою (найменшою)?
- Яку частку у ВВП України складає заробітна платня? Прокоментуйте її питому вагу та динаміку.
- З якого року чистий експорт України є від'ємним? Наведіть наслідки цього явища.
- Яка складова становила більшу частину ВВП за категоріями використання в Україні у 2004 р.? Прокоментуйте.
- Питома вага якої складової ВВП за категоріями використання найбільше змінилася в Україні в 2009 р.? Чому?
- В яких випадках доцільніше використовувати ВВП, а в яких – ВНД?
- Визначте реальний ВВП України та дефлятор ВВП з 2005 р. по 2009 р. включно, якщо за базисний рік взяти 2006 р.

ЗРАЗОК

Роки	Номінальний ВВП	% реального	Реальний ВВП	Дефлятор ВВП	Дефлятор ВВП (до	Дефлятор ВВП
------	-----------------	-------------	--------------	--------------	------------------	--------------

	(млн грн)	ВВП до попереднього року	(млн грн)	(до 2003 р.)	попереднього року)	(%)
2000	176128	х	221087,7	0,796643	х	х
2001	211175	108,8	240543,4	0,877908	1,102009	110,20
2002	234138	105,3	253292,2	0,924379	1,052933	105,29
2003	277355	109,5	277355	1	1,08180	108,18
2004	357544	111,8	310082,9	1,153059	1,153059	115,31
2005	457325	103,1	319695,5	1,430502	1,240614	124,06
2006	565018	107,6	343992,3	1,642531	1,148219	114,82

15. Визначте реальний ВВП України на душу населення (в дол США) з 2007 р. по 2011 р. включно, якщо за базисний рік взяти 2009 р.

ЗРАЗОК

Роки	Номінальний ВВП (млн грн)	% реального ВВП до попереднього року	Реальний ВВП (млн грн)	Чисельність населення (тис осіб)	Реальний ВВП на душу населення (грн)	Реальний ВВП на душу населення (дол США)
2004	357544	111,8	625753,13	47100,5	13285,49	2630,79
2005	457325	103,1	645151,48	46749,2	13800,27	2732,73
2006	565018	107,6	694182,99	46465,7	14939,69	2958,35
2007	751106	108,2	751106	46192,3	16260,42	3219,88
2008	990819	102,2	767630,33	45963,4	16700,90	3307,11
2009	947042	84,9	651718,15	45782,6	14235,06	2818,82
2010	1120585	104,1	678438,60	45598,2	14878,63	2946,26

16. Порівняйте та прокоментуйте ВВП на душу населення у 2016 р. в Гонконзі, Макао та КНР за даними Світового Банку.
17. Наведіть чинники, які сприяють розвитку тіньової економіки. Чому вона є доволі типовою для країн з посткомуністичною економікою?
18. Які індикатори слід додатково враховувати для більш адекватної оцінки рівня життя в різних країнах світу?
19. Одним з способів непрямой оцінки обсягу національної економіки та рівня життя в країні за умов відсутності офіційної статистики є вимір інтенсивності освітлення міст країни вночі на основі супутникових знімків. Доведіть слушність цього методу.
20. Чому існують такі значні розбіжності у рейтингах країн за рівнем ВВП на душу населення та за рівнем щастя?

7. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль з дисципліни «Національна економіка» здійснюється у вигляді заліку, форма проведення – усна.

На заліку студент має захистити аналітичну роботу та відповісти на кілька питань..

Питання до заліку

1. Які, на Вашу думку, головні причини занепаду економіки України у 1990-х роках?
2. В якому році економіка України зазнала найбільших темпів падіння та чим це було обумовлено?
3. На скільки відсотків впав ВВП України протягом кризи 1990-х рр.?
4. Порівняйте темпи зміни реального ВВП України та ВВП на душу населення. Прокоментуйте відмінності.
5. З якого року почалося економічне зростання в Україні? Наведіть основні причини.
6. Яку частку заробітна платня складає у ВВП України (у доходах населення)? Прокоментуйте її питому вагу та динаміку.
7. Яку частку у ВВП України складають інвестиції? Прокоментуйте їхню питому вагу та динаміку. В яких роках частка була найбільшою (найменшою)?
8. Як змінювалася чисельність економічно активного населення України працездатного віку протягом 2000-них рр.?
9. Як змінювалася чисельність зайнятого населення України працездатного віку протягом 2000-них рр.?
10. Як змінювалася чисельність безробітного населення України працездатного віку (за методологією МОП) протягом 2000-них рр.?
11. Як змінювалася чисельність економічно неактивного населення України протягом 2000-них рр.? Прокоментуйте.
12. Яка категорія населення переважає в складі економічно неактивного населення України? Прокоментуйте.
13. Наведіть приклади, в яких роках інфляція в Україні була помірною, галопуючою, гіперінфляцією.
14. В якому році темп інфляції в Україні був найвищим? Наведіть причини та наслідки.
15. В якому році в Україні спостерігалася дефляція? Прокоментуйте.
16. В яких місяцях найчастіше може спостерігатися дефляція?
17. Як позначилася на рівні інфляції в Україні грошова реформа?
18. В яких роках спостерігався найбільший дефіцит зведеного бюджету? Чим це можна пояснити?
19. В яких роках бюджет України був зведений з профіцитом?
20. Яка монетарна політика проводилася НБУ протягом певних років (виходячи з облікової ставки)? Прокоментуйте.
21. В яких роках відбувалася девальвація (ревальвація) національної грошової одиниці? Прокоментуйте наслідки.
22. В яких роках чистий експорт України був додатнім, в яких – від'ємним? Наведіть причини та наслідки цих явищ.

8. Система оцінювання роботи студентів з дисципліни

8.1 Денна форма

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Опитування на групових заняттях	2	2	4
Домашні творчі роботи	10	1	10
Контрольна робота	20	1	20
Аналітична робота	30	1	30
Вибіркові види роботи: коментар газетних статей	6	1	6
Залік			30
Всього за триместр			100

8.2 Заочна форма 215з, 217з, 218з гр.

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
VI період			
Опитування на групових заняттях	2	2	20
Підсумкова індивідуальна робота		1	50
Залік			30
Загальна кількість балів			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання знань за п'ятибальною системою за національною шкалою:

Отримані при виконанні різних видів робіт (термінологічні диктанти, опитування на групових заняттях, написання домашніх творчих робіт, контрольних робіт, коментар газетних статей) бали складають врешті-решт комплексну підсумкову (екзаменаційну) оцінку.

- “Відмінно” – відповіді студентів виявляють всебічні і системні знання програмного матеріалу, засвоєння основної і додаткової літератури, чітке володіння понятійним апаратом, уміння застосовувати знання для аналізу конкретних ситуацій. Відповіді характеризуються логічністю та творчим підходом.
- “Добре” – відповіді студентів виявляють всебічні і системні знання програмного матеріалу, засвоєння основної літератури, чітке володіння понятійним апаратом, уміння застосовувати знання для аналізу конкретних ситуацій. Недоліками можуть бути незначні помилки або мінімальна кількість значних помилок.
- “Задовільно” – відповіді студентів виявляють знання основного програмного матеріалу, засвоєння в основному лекційного курсу, володіння необхідними методами аналізу ситуацій із допущенням значних помилок.
- “Незадовільно” – відповіді студентів виявляють значні прогалини у знаннях програмного матеріалу, володіння окремими поняттями, методиками і допущенням у їх використанні принципових помилок.

9. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Гринів Л.С, Кічурчак М.В. Національна економіка / Л.С. Гринів, М.В. Кічурчак. – Львів: Магнолія. – 2009. – 464 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Національна економіка: підручник / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: Новий світ – 2009. – 582 с. – (Вища освіта в Україні).
3. Макроекономіка та макроекономічна політика: Навч. посіб. / Наук. ред. А.Ф. Мельник. – К.: Знання, 2008. – 699 с. (Вища освіта ХХІ століття).
4. Мельникова В.І., Мельникова О.П., Сідлярчук Т.В., Тур І.Ю., Шведова Г.М. Національна економіка. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 248 с.
5. Національна економіка / [навч. посібник / за заг. ред. Л.О.Петкової]. – К.: МП Леся, 2009. – 288 с.
6. Національна економіка / [навч. посібник / за ред. В.М. Тарасевича]. – К.: ЦУЛ, 2009. – 280 с. (<http://www.subject.com.ua/pdf/221.pdf>)
7. Національна економіка / [підручник / за ред. П.В. Круша]. – К. : Каравела, 2008. – 416 с.
8. Національна економіка: курс лекцій. – Main documents / Economy / Палехова / Національна економіка.
9. Національна економіка [навч. посіб. / за заг. ред. О.В. Носової]. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 512 с. (<http://westudents.com.ua/knigi/155-natsionalna-ekonomka-nosova-ov.html>, http://culonline.com.ua/Books/Nazion_Econ_Popova.pdf).
10. Решетіло В.П. Національна економіка: навч. посібник./ Решетіло В.П. (заг. ред.). – Х.: Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 386 с.
11. Старостенко Г.Г., Онишко С.В., Поснова Т.В. Національна економіка: Навч. посіб. / Г.Г. Старостенко, С.В. Онишко, Т.В. Поснова. – К.: Ліра-К, 2016. – 432 с.

Допоміжна

1. Аджемоглу Д., Робінсон Дж., Чому нації занепадають: походження влади, багатства та бідності / Пер. з англ. і наук. ред. О. Дем'янчук. – К.: Наш формат, 2016. – 440 с.
2. Баумоль Б. – Секреты экономических показателей: Скрытые ключи к будущим экономическим тенденциям и инвестиционным возможностям. – Пер. с англ. О. В. Теплых. – Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2007. – 352 с.
3. Вулф М. Сдвиги и шоки: чему нас научил и еще должен научить финансовый кризис. – Пер. с англ. А. Гусев; [науч. ред. Е. Головляницына]. – М.: Изд-во Института Гайдара, 2016. – 512 с.
4. Истерли У. В поисках роста: Приключения и злключения экономистов в тропиках / Пер. с англ. В. Сонькина. Под редакцией С. Заверского. М.: Институт комплексных стратегических исследований, 2006. – 352 с.
5. Койл Д. ВВП. Краткая история, рассказанная с пиететом. – Пер. с англ. А. Гусева. – М.: Издательский дом Высшей школы экономики, 2016. – 176 с.
6. Кругман П. Возвращение Великой депрессии? Мировой кризис глазами нобелевского лауреата. – Пер. с англ. В. Н. Егорова. – М.: Эксмо, 2009. – 336 с.
7. Кругман П.. Выход из кризиса есть! – Пер. с англ. Ю. Гольдберга. – М.: Азбука Бизнес, Азбука-Аттикус, 2013. – 318 с.
8. Лі Куан Ю. Сінгапурська історія: із третього світу в перший / Пер. з англ. К. Сисоевої, Л. Савицької. – К.: Наш Формат, 2011. – 683 с.
9. Мировая экономика в начале ХХІ века.; под общей ред. Григорьева Л. М. – М.: DirectMEDIA, 2013. – 928 с.
10. Мэддисон Э. Контуры мировой экономики в 1–2030 гг. Очерки по макроэкономической истории / Пер. с англ. Ю. Каптуревского; под ред. О.Филаточевой. – М.: Изд. Института Гайдара, 2012. – 584 с.

11. Пікетті Т. Капітал у ХХІ столітті. – Пер. з англ. Наталії Палій. – К.: Наш Формат, 2016. – 696 с.
12. Райнерт Э. С. Как богатые страны стали богатыми, и почему бедные страны остаются бедными / Пер. с англ. Н. Автономовой; под ред. В. Автомова. – М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2011.–384 с.
13. Рейнхарт К. М., Рогофф К. С. На этот раз все будет иначе. Восемь столетий финансового безрассудства. Пер. с англ. Д. Стороженко. – М.: Карьера Пресс, 2011. – 528 с.
14. Рогофф К.С. Проклятие наличности. – Пер. с англ. А. Белых. – М.: Издательство Института Гайдара, 2016. – 472 с.
15. Рубини Н., Мим С. Нуриэль Рубини: как я предсказал кризис. Экстренный курс подготовки к будущим потрясениям. – Пер. с англ. В. В. Ильина. – М.: Эксмо, 2011. – 384 с.
16. Стадвелл Д. Чому Азії вдалося: Успіхи і невдачі найдинамічнішого регіону світу. Пер. з англ. О. Цехановської. – К.: Наш Формат, 2017. – 448 с.
17. Форд М. Пришестя роботів. Техніка і загроза майбутнього безробіття. – Пер. з англ. В. Горбатька. – К.: Наш формат, 2016. – 400 с.
18. Чанг Х.-Дж. 23 тайны: то, что вам не расскажут про капитализм. – Пер. с англ. Е. Кисленковой. – М.: АСТ, 2014. – 314 с.
19. Чанг Х.-Дж. Как устроена экономика. – Пер. с англ. Е. Ивченко; [науч. ред. Э. Кондукова]. – 2-е изд. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2016. – 304 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державна служба статистики України.
2. <http://www.bank.gov.ua/> – Національний банк України.
3. <http://www.minfin.gov.ua/> – Міністерство фінансів України.
4. <http://sfs.gov.ua/> – Державна фіскальна служба.
5. <http://www.worldbank.org/> – Світовий банк.
6. <http://www.imf.org/> – Міжнародний валютний фонд.
7. <http://www.wto.org/> – Світова організація торгівлі.
8. <http://www.oecd.org/> – Організація з економічного співробітництва і розвитку.
9. <http://unstats.un.org/unsd/default.htm> – Статистична служба ООН.
10. <http://www.ilo.org/> – Міжнародна організація праці.
11. http://europa.eu/documentation/statistics-polls/index_en.htm – Статистична служба ЄС.
12. <http://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html> – Європейський центральний банк.
13. <http://www.ebrd.com/pages/homepage.shtml> – Європейський банк реконструкції та розвитку.
14. <http://www.nber.org/> – Національне бюро економічних досліджень (США).
15. <http://www.bea.gov> – Бюро економічного аналізу (США).
16. <http://www.federalreserve.gov> – Федеральна резервна система.
17. <http://www.worldwide-tax.com/> – податкові системи країн світу.
18. <http://swoprec.hhs.se/iessp/> – Інститут Міжнародних Економічних Досліджень (Стокгольм).
19. <http://www.iew.uzh.ch/wp/index.php> – архів статей Цюрихського Інституту Емпіричної Економіки.
20. <http://www.epi.org/> – Інститут Економічної політики.
21. <http://www.ft.com/home/uk> – газета «Financial Times».
22. <http://www.economist.com/> – тижневик «The Economist».
23. <http://www.tradingeconomics.com/World-Economy/Maps.aspx> – макроекономічні показники по країнах світу.

24. <http://datacentre.chass.utoronto.ca/pwt/> – макроекономічні показники по країнах світу.
25. <http://www.economy.com/dismal/> – економічні дані по регіонах світу.
26. <http://www.heritage.org/index> – Індекс економічної свободи.
27. <http://www.irp.wisc.edu/home.htm> – Інститут Дослідження Проблем Бідності.
28. <http://www.piie.com/research/researchareas.cfm> – Institute for International Economics, Working Paper Series.

10. Словник дисципліни

Українською мовою	Англійською мовою
Автоматичні або вбудовані стабілізатори	Built-in-stabilizers
Азійські тигри	Asian Tigers (namely, Hong Kong, South Korea, Taiwan and Singapore)
Аддитивне виробництво	Additive manufacturing, 3D printing
Антициклічна політика	Countercyclical policy
Базисний рік	Benchmark year
Базова інфляція	Core inflation
Банківська криза	Bank crisis
Банківська паніка	Banking panic, bank run
Біржова криза або біржовий крах	Stock market crash
Безробіття	Unemployment
Безумовний базовий дохід	Basic income guarantee, basic citizen income, universal basic income, UBI
БРІКС	BRICS (Brazil, Russia, India, China, South Africa)
Бум доткомів або інформаційно-технологічний міхур	Dot com, IT bubble
Буремні двадцяті	Roaring Twenties
Бюджетна криза	Budget crisis
Бюджетна політика	Budgetary policy
Бюджетний комітет Конгресу	Congressional Budget Office
Бюро економічного аналізу	Bureau of Economic Analysis
Валовий внутрішній продукт (ВВП)	Gross domestic product, GDP
Валовий національний дохід (ВНД)	Gross national income, GNI
Валове національне щастя	Gross National Happiness, GNH
Валютна криза	Currency crisis
Валютна стратегія	Monetary strategy
Валютні інтервенції	Currency interventions
ВВП	Gross Domestic Product GDP
ВВП на душу населення	GDP per person (per capita)
ВВП, розрахований за обмінним курсом на основі паритету купівельної спроможності (ПКС)	GDP PPP (purchasing power parity)
Вашингтонський консенсус	Washington Consensus
Виробничий метод розрахунку ВВП	Production approach (or the output approach)
Виробництво для власного споживання	Production of households for own-final use, «do-it-yourself» activities
Валовий національний дохід, ВНД	Gross National Income, GNI
Вашингтонський консенсус	Washington consensus
Велика депресія	The Great Depression
Велика Помірність	The Great Moderation

Велика рецесія	The Great Recession
Випереджаючі показники (індикатори)	Leading indicators
Внутрішній лаг	Inside lag
Внутрішній ринок	Internal market
Внутрішня торгівля	Internal trade
Втрачене десятиріччя	“Lost decade”
Гармонізований індекс споживчих цін	Harmonised Indices of Consumer Prices, HICP
Гіперінфляція	Hyperinflation, runaway inflation
Голландська хвороба	Dutch disease
Грошова база	Monetary base
Грошові агрегати M_1 , M_2 , M_3 , L	Monetary aggregates M_1 , M_2 , M_3 , L
Грошово-кредитна політика	Monetary policy
Гроші у вузькому розумінні	Narrow money, M_1
Гроші у широкому розумінні	Broad money, M_3
Держава добробуту	Welfare state
Державні закупівлі	Government purchases
Державний борг	Public debt
Державний бюджет	Government budget
Державні видатки	Public spending
Державно-приватне партнерство (ДПП)	Public-private partnership, PPP, 3P or P3
Дефіцит бюджету	Budget deficit
Дефлятор ВВП	GDP deflator
Дефляція	Deflation
Дефолт	Default
Дискреційна політика	Discretionary policy
Дно	Trough
Доларизація	Dollarization
Економічне зростання	Economic growth
Економічний цикл	Economic cycle
Економіка, що не спостерігається	Non-observed economy, NOE.
Екстрактні інститути	Extractive institutions
Ефект Армї-Рана	Armey-Rahn effect
«Ефект шраму»	“Scarring effect”
Зайнятість	Employment
Закон Оукена	Okun’s law
Зовнішній лаг	Outside lag
Закон Вагнера	Wagner’s Law
Індекс злиденності	Misery index
Індекс споживчих цін	Consumer Price Index, CPI
Індекс цін виробників	Producer Price Index, PPI
Індекс Щаслива планета	The Happy Planet Index, HPI
Інклюзивні інститути	Inclusive institutions
Іпотечна криза	Mortgage crisis
Інфляція попиту	Demand-pull inflation
Інфляція пропозиції	Cost-push inflation
Капіталізм особистих зв’язків	Crony capitalism
Кельтський тигр	Celtic Tiger
Кількісне пом’якшення	Quantitative easing, QE
Коефіцієнт готівки	Currency/deposit ratio
Коефіцієнт Джині	Gini index
Комітет по операціях на відкритому ринку	Federal Open Market Committee

Країни з ринком, що формується	Emerging markets
Країни з розвинутою економікою	Advanced economies
Країни, що розвиваються	Developing countries
Кредитна експансія	Credit expansion
Крива Армї-Рана	Armey-Rahn curve
Криза в секторі нерухомості	Subprime Mortgage Crisis
Криза заборгованості	Debt crisis
Криза ліквідності	Liquidity crisis
Критика Лукаса	Lucas critique
Маастрихтські критерії	Maastricht criteria
Метод кінцевого використання (розрахунку ВВП за видатками)	Expenditure approach
Міжнародна організація праці	International Labour Organization, ILO
Молодіжне безробіття	Young unemployment
Навчання на робочих місцях	Learning-by-doing
Національний борг	National debt
Національне бюро економічних досліджень	National Bureau of Economic Research, NBER
Неврахована економіка	Statistical underground
Негнучкість ринків праці	Labor market rigidity
Нелегальна економіка	Illegal production
Неформальна економіка	Informal sector production
Низька інфляція	Lowflation
«Новий курс»	“New Deal”
Норма резервування	Reserve/deposit ratio
Облікова ставка	Discount rate
Організація з економічного співробітництва і розвитку	Organization for Economic Co-operation and Development, OECD
Пакт стабільності та зростання	Stability and Growth Pact
Парадокс Істерліна	Easterlin paradox
Пастка неефективного споживання.	Trap of nonefficient consumption
Первинні заявки на виплату по безробіттю	Unemployment Claims, Initial Jobless Claims
Період процвітання	The Era of Prosperity
Пік	Peak
План Полсона	Paulson plan
Податкове навантаження на бізнес	Total Tax Rate, TTR
Податок на додану вартість, ПДВ	Value - Added Tax, VAT
Податок на товари і послуги	Goods and Services Tax, GST
«Подвійна рецесія»	Double-dip recession
Показник економічного добробуту	Measure of Economic Welfare, MEW
Політика жорсткої економії	Austerity policy
Політика кількісного пом'якшення	Quantitative easing, QE
Політика регулювання попиту	Demand-side policy, demand management
Політика стабілізації	Stabilization policy
Природний рівень безробіття	Natural rate of unemployment, NRU
Прихована економіка	Underground production
Рада керуючих (правління)	Board of Governors
Рахунки національного доходу та продукту	National Income and Product Accounts – NIPA
Рахунок операцій з капіталом та фінансових операцій	Capital and financial account

Рахунок поточних операцій	Current account
Рейганоміка	Reaganomics
Рейтинг країн за рівнем щастя	The World Happiness Report
Рівень безробіття, що не прискорює інфляцію	NAIRU – Non-Accelerating Inflation Rate of Unemployment
Рівень доларизації економіки	Dollarization of economy
Рівень монетизації економіки	Monetization ratio
Розподільчий метод (за доходами)	Income approach
Розширення	Expansion
Світовий банк	The World Bank
Секвестрування видатків	Expenditure sequestering
Система довічного найму	Lifetime employment
Система національних рахунків (СНР)	System national accounts, SNA
Скорочення	Contraction
Спекулятивні економічні міхури або бульбашки	Speculative stock market bubbles
Співвідношення кредитів і депозитів	LTD (loan-to-deposit) ratio
Стагфляція	Stagflation
Страх перед дефляцією	Deflation-phobia
Суспільний борг	Public debt
Тіньова економіка	Shadow economy
Темп інфляції	Inflation rate
Тетчеризм	Thatcherism
Технологічне безробіття	Technological unemployment
Торговельний баланс	Trade balance
Точне налаштування	Fine tuning
Трансферти	Transfer payment
Три способи розрахунку ВВП	Three Approaches of Calculating GDP
Усічений середній рівень споживчих цін	Trimmed Mean CPI
Федеральна комісія по операціях на відкритому ринку	Federal Open Market Committee, FOMC
Федеральна корпорація з страхування депозитів	Federal Deposit Insurance Corporation; FDIC
Фінансова криза	Financial crisis
Фінансові шоки	Financial shocks
Фіскальна політика	Fiscal policy
Фіскальна консолідація	Fiscal consolidation
Фіскальні правила	Fiscal rules
ФРС	Federal Reserve system
Хронічна інфляція	Chronic inflation
Центр дослідження економічної політики ЄС	Centre for Economic Policy Research, CEPR
Часові лаги	Time lags
Частка готівки в грошовій масі	Currency/money ratio
Чистий експорт товарів і послуг	Net export of goods and services
Швидкість обігу грошей	Velocity of money
Шерингова економіка, економіка спільної участі	Sharing economy